

Notat om lovforslag L 145 Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine

Der er flere måder at få ophold på, hvis man er en person, der er fordrevet fra Ukraine

1. Ukrainere kan være Danmark i 90 dage på visumfrit ophold, hvis man har et pas nyere end fra januar 2015. Hvis ens pas er ældre, kan man ligeledes være her 90 dage, men så skal man have visum
2. Man kan søge asyl. Mens man venter på at ansøgningen bliver behandlet, skal man som oftest være indkvarteret på et asylcenter.
3. Man kan søge om opholdstilladelse i henhold til særlov L 145.

Dette notat vil forholde sig til den opholdstilladelse, personer fordrevet fra Ukraine, kan søge.

Lovens målgruppe og formål

L145 giver ret til midlertidig opholdstilladelse til to grupper af borgere:

1. Gruppe 1: Ukrainske statsborgere og borgere, der har flygtningestatus i Ukraine
2. Gruppe 2: Ovenstående borgeres ægtefæller, samlevende (i mere end 1,5 år), børn eller andre forhold af bevaringsværdig status. Et eksempel på en person, der tilhører gruppe 2 er en person, der er gift med en ukrainer, men ikke selv har ukrainsk statsborgerskab eller flygtningestatus i Ukraine, eller er dansker.

For at borgere, der tilhører gruppe 2, kan få opholdstilladelse, kræver det, at det ukrainske familiemedlem får opholdstilladelse, da det er denne tilladelse, der betinger tilladelsen til personen i gruppe 2.

Foreløbigt udløber alle opholdstilladelser 17. marts 2024.

Der er åbent for, at ansøgningerne kan indsendes nu.

Indsendelse af ansøgning

Personer, der er fordrevet fra Ukraine, skal søge om opholdstilladelse hos Udlændingestyrelsen. På nuværende tidspunkt foregår det ved, at ansøger printer et ansøgningskema ud, som findes inde på Udlændingestyrelsens hjemmeside. Ansøger skal derefter booke tid hos Borgerservice i Udlændingestyrelsen, og fysisk møde op med den udfyldte ansøgning, pas (eller andre identitetspapirer) samt en kopi af disse. Det nærmeste borgerservicekontor, for borgere, der opholder sig i Ishøj, ligger i Næstved. Har man børn, der er under 18, skal man skrive disse på sin egen ansøgning, men det er vigtigt at børnene også tager med i borgerservice.

Udlændingestyrelsen arbejder på at digitalisere ansøgningsprocessen, men kan ikke sige noget om, hvornår ansøgningen kan indsendes og behandles elektronisk.

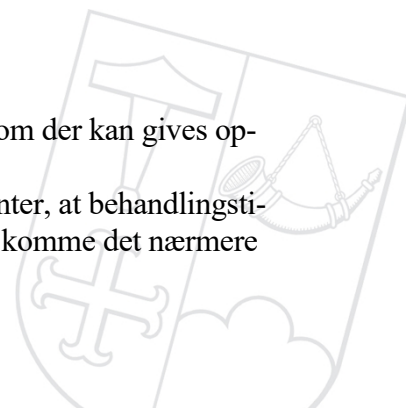
Kommunerne har ikke pligter i forhold til udfyldelse eller indgivelse af ansøgningerne om opholdstilladelse, da håndteringen af ansøgningerne påfalder Udlændingestyrelsen.

Det er dog muligt, at borgere vil henvende sig til kommunerne for at få hjælp med f.eks. at printe og udfylde ansøgninger, og Udlændingestyrelsen opfordrer kommunerne til i videst muligt omfang at hjælpe borgerne med dette.

Behandling af ansøgning

Det er Udlændingestyrelsen, der behandler ansøgningen, og vurderer, om der kan gives opholdstilladelse som følge af L 145.

Udlændingestyrelsen oplyser på møde om særloven d. 15.3, at man venter, at behandlingstiden vil "kunne tælles i uger og ikke måneder", men styrelsen kan ikke komme det nærmere end det.

Når en fordreven person fra Ukraine har ansøgt om opholdstilladelse, påfalder det som udgangspunkt Udlændingestyrelsen at forsørge ansøger. Det sker ved, at ansøger henvender sig på Center Sandholm, hvorefter ansøger bliver indkvarteret her, eller på et andet center, og får kost og logi.

Det er dog op til ansøger selv, om man ønsker at blive forsørget eller ej, og man behøver således ikke lade sig indkvartere.

KL har erfaret, at det er de færreste ansøgere, der lader sig indkvartere på et asylcenter, mens de venter på, at deres ansøgning bliver behandlet. Ansøgerne bor derimod typisk privat eller på midlertidige indkvarteringssteder. Som situationen er på nuværende tidspunkt, bortfalder den hjemmel kommunerne har haft til at forsørge de fordrevne ukrainere, når særloven træder i kraft, og kommunerne har derefter umiddelbart ikke hjemmel til at forsørge fordrevne personer fra Ukraine, der venter på, at deres ansøgning om opholdstilladelse bliver behandlet. KL og regeringen arbejder på, at kommunerne fortsat skal have hjemmel til at indkvartere ansøgere, der venter på, at deres ansøgning er færdigbehandlet.

Efter behandlingen af ansøgningen

Hvis ansøger får tildelt opholdstilladelse efter L 145, har kommunerne 4 hverdage fra opholdstilladelsen er givet, til at kommunen har ansvaret for de personer, der har fået opholdstilladelse.

Det er Udlændingestyrelsen, der visiterer ansøgerne til kommunerne. Det foregår efter en fordelingsmodel, men det er endnu ikke helt klarlagt hvilken.

I svar til et spørgsmål om fordelingen af ukrainske flygtninge, henviser Udlændinge- og Integrationsministeriet til en fordelingsmodel, hvor Ishøj Kommune ikke umiddelbart skal modtage fordrevne personer fra Ukraine. Men ministeriet understreger også, at modellen for fordelingen ikke er fastlagt.

Hvis fordelingen beregnes efter en model, hvor flygtningene fordeles jævnt til alle kommuner efter indbyggertal, skal Ishøj modtage 40 flygtninge pr. 10.000 flygtninge, der skal fordeles.

Ansøgerne har mulighed for at angive, om de foretrækker at blive placeret i eksempelvis Ishøj Kommune, hvis de f.eks. har familie eller venner i kommunen. Det er dog i sidste instans Udlændingestyrelsen, der beslutter, hvor man bliver placeret.

KL vurderer, at følgende administrative opgaver skal løses i kommunerne, når en person får tildelt opholdstilladelse i pågældende kommune:

- Bopælsregistrering af nytilkomne i CPR-registeret
- Udstedelse af sundhedskort og valg af læge
- Udstedelse af digitale identitetsnøgler (NemID og MitID)

Når ansøger er blevet tildelt opholdstilladelse, er det Integrationslovens regler, der bestemmer, hvilke forpligtigelser, kommunen har overfor flygtningen. Det betyder følgende:

- Flygtningen skal anvises til en bolig, når det er muligt. I denne forbindelse er der pt. problemer med, at kommunen ikke kan henvise til almene boliger midlertidigt, men at opholdstilladelse bliver givet midlertidigt. Ligeledes er der en udfordring i forbindelse med parallelsamfundslovgivning, i forhold til at henvise ukrainere til forebyggelsesområder, dvs. Vejleåparken i Ishøj. Da ukrainere ikke er EU/EØS-borgere, vil de tælle med i regeringens opgørelse over områdets udsathed.
- Kommunen står for udbetaling af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse til udlændinge omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram
- Kommunerne skal kunne tilbyde en integrationsgrunduddannelse, hvis flygtningene ikke er i arbejde, men modtager en ydelse

- Kommunerne skal kunne tilbyde et integrationsprogram, men de tidsfrister, der normalt er fastsat i integrationsloven (programmet skal normalt igangsættes efter 1 måned) er suspenderet i 3 måneder, med mulighed for forlængelse ved massetilstrømning.
- Kommunerne skal kunne tilbyde pasning af børn, og specialtilrettet undervisning til børn i den undervisningspligtige alder.